

Doç. Dr. Pakize Ezgi AKBULUT

İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

VAKIF SENEDİNİN TAMAMLANMASI VE DEĞİŞTİRİLMESİ

Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 2. Bası

onikilevha
YAYINLAMA VE DİJİTAL ÇÖZÜMLER

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR CETVELİ	XIII
GİRİŞ.....	1
I. Vakıf Kavramı ve Vakıfların Kurulması	5
A. Türk Medeni Kanunu'nda Vakıf Kavramı.....	5
1. Genel Olarak.....	5
2. Yeni Vakıflar	8
B. Vakıfların Kurulması	10
1. Vakıf Kurma İşlemi	10
2. Vakıf Kurma İşleminin Unsurları.....	20
a. Genel Olarak.....	20
b. Vakıf Kurma İşleminin Geçerlilik Unsurları.....	26
aa. Genel Olarak.....	26
bb. Vakfedenin Sağlığında Hüküm İfade Etmek Üzere Kurduğu Vakıflarda	29
cc. Ölüme Bağlı Tasarrufla Kurulan Vakıflarda	32
dd. TMK 103 II'nin Vakıf Kurma İşlemine Etkisi.....	33
3. Vakıf Kurma İşleminin Şekli	36
C. Vakfın Tescili ve Tüzel Kişilik Kazanması.....	47
D. Vakıftan Yararlananlara İlişkin Hususlar	51
E. Özel Olarak Çalıştırılanlara ve İşçilere Yardım Vakıfları	53

1. Genel Olarak.....	53
2. Tek Taraflı Çalıştırılanlara ve İşçilere Yardım Vakıfları	56
3. İki Taraflı (Katılmalı) Çalıştırılanlara ve İşçilere Yardım Vakıfları	56
II. Vakıf Senedinin Unsurları ve Vakıf Senedindeki Eksikliklerin (Noksanlıkların) Tamamlanması	59
A. Vakıf Senedinin Hukuki Niteliđi.....	59
1. Genel Olarak.....	59
2. Vakıf Senedinin Yorumlanması	64
B. Vakıf Senedinin Unsurları.....	70
1. Genel Olarak.....	70
2. Vakıf Senedinde Bulunması Gereken Esaslı Unsurlar.....	72
a. Amaç.....	72
aa. Genel Olarak.....	72
bb. Amacın Özellikleri.....	73
i. Amacın Belirli ve Sürekli Olması.....	73
ii. Amacın Hukuka- Ahlâka- Milli Menfaatlere Aykırı ve İmkânsız Olmaması	78
cc. Vakfın Amacının Gerekli Özellikleri Taşımamasının Hukuki Sonucu	81
dd. Ticari Amaç Güden Vakıf Kurulup Kurulamayacağı 84	
b. Mal ve Hakların Özgülenmesi	92
aa. Genel Olarak.....	92
bb. Vakfa Özgülenebilecek Mal ve Haklar	98
i. Tařınmaz Mallar	98
ii. Taşınır Mallar.....	100
iii. Sınırlı Aynı Haklar	101
iv. Alacak Hakları.....	102
v. Malvarlığı ve İşletme.....	104
vi. Malvarlığının Gerçekleřmiř veya Gerçekleřecek Gelirleri	107
vii. Ekonomik Değeri Olan Haklar	108
cc. Vakfın Özgülenen Mal ve Hakları Kazanması.....	108
3. Vakıf Senedinin Zorunlu Unsurları.....	112

a. Vakıf Organı ve Vakfın Yönetimi	112
b. Vakfın Adı	121
c. Vakfın Yerleşim Yeri.....	122
d. Vakıf Senedindeki Diğer Unsurlar	123
C. Vakıf Senedindeki Eksikliklerin (Noksanlıkların) Tamamlanması	125
1. Genel Olarak.....	125
2. Vakfın Tescilinden Önce Vakıf Senedindeki Eksikliklerin Tamamlanması	127
a. Genel Olarak.....	127
b. Vakfın Adına Yönelik Eksiklik Bulunması.....	128
c. Vakfın Yerleşim Yerine Yönelik Eksiklik Bulunması	128
d. Vakfın Örgütlenme ve Yönetim Şekline Yönelik Eksiklik Bulunması.....	129
e. Amaca ve Özgülenen Malvarlığına Yönelik Eksikliklerin Bulunması	131
f. Vakıf Senedinde Diğer Unsurlara Yönelik Eksiklikler Bulunması.....	138
g. Vakıf Senedindeki Eksikliklerin Tescilden Önce Tamamlanması Yöntemi.....	139
3. Vakıf Senedindeki Eksikliklerin Tescilden Sonra Tamamlanması	142
a. Genel Olarak.....	142
b. Vakıf Senedindeki Eksikliklerin Tescilden Sonra Tamamlanması Yöntemi.....	145
4. İsviçre ve Alman Hukuklarında Vakıf Senedindeki Eksikliklerin Tamamlanması	148
III. Vakıf Senedinin Değiştirilmesi.....	155
A. Genel Olarak.....	155
B. Vakıf Senedinde Vakfın Örgütünün- Yönetiminin ve İşleyişinin Değiştirilmesi	163
1. Genel Olarak.....	163

2. TMK 107 II ile TMK 112 I Hükümü Arasındaki İlişki.....	167
3. Vakfın Örgütü, Yönetimi ve İşleyişinin Değiştirilmesi Şartları.....	169
a. Haklı Bir Sebebin Varlığı.....	169
b. Değişikliğin Vakfın Örgütüne, Yönetimine ve İşleyişine Yönelik Olması.....	176
c. Değişikliğin Mahkemedен Talep Edilmesi ve Vakıf Senedinin TMK 112 I Uyarınca Değişikliği Süreci.....	179
4. Özel Olarak Vakıf Yöneticilerinin Görevden Alınması (TMK 112 II)	184
5. Çalıştırılanlara ve İşçilere Yardım Vakıflarında Yararlananların Yönetime Katılmaları ve Vakıftan Yararlanma Koşullarının Değiştirilmesi	186
C. Vakfın Amacının Değiştirilmesi.....	189
1. Genel Olarak.....	189
2. Vakfın Amacının Değiştirilmesinin Şartları.....	193
a. Objektif ve Subjektif Şart.....	193
b. Vakfın Amacının Değiştirilmesinde Başvuru Süreci	198
aa. Genel Olarak.....	198
bb. Bizzat Vakfedenin Amaç Değişikliği İçin Başvuruda Bulunup Bulunamayacağı.....	199
3. Yeni Amacın Belirlenmesi	203
4. Vakfın Amacının Değiştirilmesine Olanak Tanınan ve Tanınmayan Haller	207
5. Vakfın Amacının Gerçekleşmesini Güçleştiren Koşulların ve Yükümlülüklerin Değiştirilmesi	211
a. Genel Olarak.....	211
b. Vakıf Senedindeki Koşul ve Yüklemelerin Değiştirilmesi.....	213
6. Vakfın Amacına Ulaşması Halinde Meydana Gelecek Sonuçlar	219
7. Esaslı Olmayan Vakıf Senedi Değişiklikleri	222
a. Genel Olarak.....	222

b. Vakıf Senedindeki Esaslı Olmayan Değişikliklerin İsviçre Hukuku Bakımından İncelenmesi.....	227
c. Vakıf Senedindeki Esaslı Olmayan Değişikliklerin Türk Hukuku Bakımından İncelenmesi.....	229
8. Çalıştırılanlara ve İşçilere Yardım Vakıflarında Amaç Değişikliği.....	233
D. Vakfın Malvarlığı Değerlerinin (Mal ve Haklarının) Değiştirilmesi.....	237
1. Genel Olarak.....	237
2. Vakıf Senedi Değişikliği Gerektiren Malvarlığı Değeri Değişiklikleri.....	240
a. Genel Olarak.....	240
b. Şartları.....	244
aa. Değişikliğin Vakfın Amacına Özgülenen Malvarlığı Değeri İle İlgili Olması.....	244
bb. Amaca Özgülenen Malvarlığı Değerlerinin Daha Yararlı Olanları ile Değiştirilmesi ya da Paraya Çevrilmesi	245
cc. Değişikliğin Haklı Sebebe Dayanması	247
dd. Vakfa Özgülenmiş Malvarlığı Değerlerinin Değiştirilmesi Yöntemi.....	250
c. Vakfedenin TMK 113 III Hükümünün Aksine Düzenleme Getirip Getiremeyeceği.....	252
3. Vakıf Senedi Değişikliği Gerektirmeyen Malvarlığı Değeri Değişiklikleri	257
a. Genel Olarak.....	257
b. Şartları.....	258
aa. Malvarlığı Değerinin Vakıf Tarafından Sonradan Edinilmiş Olması ve Bu Malvarlığı Değeri Üzerinde Yapılabilecek İşlemler	258
bb. Vakıf Malvarlığı Değerlerinin Daha Yararlı Olanları ile Değiştirilebileceği veya Paraya Çevrilebileceği	262
cc. Vakıf Malvarlığı Değerlerinin Değiştirilmesi Yöntemi.....	263

4. Çalıştırılanlara ve İşçilere Yardım Vakıflarında Malvarlığı Değerlerinin Değiştirilmesi	264
5. Vakıfların Vergi Muafiyeti için Gelirlerini Harcama Oranları Hakkında Yapılan Değişiklikler	265
SONUÇ	271
KAYNAKÇA	279